

ΣΑΛΠΙΓΞ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ.

» Μὴ δὸς ἐτέρῳ τὴν δόξαν σου, μὴδὲ τὰ
» συμφέροντά σου ἔθνηι ἄλλοτρίῳ. »

Ἐκδίδεται ἀνά πᾶσαν τριηκοστὴν πέμπτην. — Τιμὴ τῆς ΣΥΝ-
ΔΡΟΜΗΣ διὰ τοὺς ἐν τῇ Πρωτευούσῃ κατ' ἔτος δραχμᾶς 14 ΠΡΟ-
ΠΑΗΡΩΤΕΛΣ. — Διὰ τοὺς εἰς τὰς Ἐπαρχίας 16. — Διὰ τοὺς ἐκτὸς
τοῦ Κράτους 20.

*Κοινωνικὴ παθολογία, συγκρινομένη μὲ τὴν
ἀνθρώπινον. (α)*

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ Η ΠΝΥΞ. (β)

Τὸ μῦρον τῆς κοινωνικῆς παθολογίας, ἢ τοῦ κοινωνικοῦ
σώματος: τουτέστιν ἡ σπουδὴ ἢ γνῶσις τῶν αἰσθήσεων,
τῶν στοργῶν, τῶν παθῶν, καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν
ἐπὶ τὴν εὐδαιμονίαν· εὐκόλως δύναται νὰ συγκριθῇ εἰς πολλὰ
μὲ τὸ ἀνθρώπινον, καθὼς τοῦτο βοηθούμενον ἀπὸ τὰς φυσι-
κὰς ἀρχὰς, λαμβάνει ὅστ᾽, μυῶνας, σπλάγχνα, ἀγγεῖα,
νεῦρα, διὰ τῶν ὁποίων αἰσθάνεται, κινεῖται, ἀντίσταται, τρέ-
φεται καὶ ὑπάρχει, ὡσαύτως καὶ τὸ πολιτικὸν σῶμα, του-
τέστι, μία τις κοινωνία θεμελιουμένη, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον
ἐπὶ τοῦ σαθοῦ καὶ κλονουμένου ἐδάφους, τῶν προλήψεων

[α] Περιγράφοντες ἤδη τὰ συμπτώματα τοῦ ὁποῖοι προτιθέμεθα
κοινωνικοῦ σώματος, θέλομεν υποβάλλει προσεχῶς, καὶ τὰ θερα-
πευτικὰ ἰάματα πρὸς τελείαν ἀνάρρωσιν αὐτοῦ, καὶ εὐχόμεθα εἰς
τοὺς ἔχοντας σῶας τὰς φρένας, καὶ τὸν ἡγεμονεύοντα νοῦν καὶ τὰ
διαχειρισθῶσι.

[β] Ἴδε σελ. 172 καὶ 183 τῶν παρελθόντων

II

καὶ ὁρμῶν, πρέπει τέλος νὰ ὑψωθῆ, ἐπὶ θεμελίων ἀκραδάντων, τῶν αἰσθησεων, τῶν στοργῶν καὶ τῆς πείρας

Ἡ *Φυσιολογικὴ* κατάστασις τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν των οἱ κανόνες τῆς τε ὑγιεινῆς καὶ τῆς θεραπευτικῆς ἐπιστήμης· ἔχει οἰκοθεν τὰς ἀρχάς της ἡγουν ἀπὸ τὴν φύσιν, καὶ ὅτε ἡ πνευματικὴ ἀσθένεια τὸν κατανατᾶ δούλον, ἀνδράποδον, ὅτε ἡ φύσις αὐτῆ τὸν ἀνυψώνει εἰς τὸν μέγαν τῆς ἀθανασίας σκοπόν.

Ἐὰν βίψωμεν διὰ μίαν στιγμὴν τὰ βλέμματά μας εἰς τὸ μέγα παρελθὸν τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὁποῖον ἐπροσπάθησαν νὰ διεκθρονίσουν ἐκ τοῦ ἀθρονίτου θρόνου Του *Πελαγοῖ, Μακεδόνας, Ὀστρογότθοι, Ἐνετοὶ καὶ Μουσουλμάνοι*, θέλει μᾶς καταπλήξῃ ἡ αἰδῖος λάμψις του, καὶ τὰ μεγάλα τῶν μεγάλων ἐποχῶν συμβάντα. — καὶ μ' ὅλα ταῦτα τὰ ἀφόρητα δεινὰ, ἡ φύσις δὲν ἐταπεινώσε τὴν ἀταπεινωτον φύσιν της, ἀλλὰ ζωογονεῖ, ἀναθάλλει καὶ τρέφει αὐτὴν, καὶ ἀπὸ νεκρὰν τε καὶ δούλην, θέλει τὴν ἀναδείξῃ εὐτυχῶς, ἐλευθέραν καὶ Συνταγματισμένην ἐπὶ τῶν ἐρείπιων της.

Βλέπομεν ἐπίσης ἀνθρώπινα σώματα, καὶ ἀνθρωπίνους κοινωνίας πρόωρα φθειρομένας καὶ ἀποθησκούσας ἢ διὰ φύσεως ἀμαρτίαν, ἢ διὰ κακὴν διαίταν, ἢ διὰ συμπτώσεως βαρέων νοσημάτων, χωρὶς ἐπίσκεψιν ἰατροῦ, ἢ μὲ ἐπίσκεψιν ἰατροῦ φαύλου· καὶ ἄλλοτε ἀνθρωποὶ καὶ κοινωνίαι σώζονται καὶ φθάνουν εἰς γῆρας βαθὺ διὰ φρονίμου καὶ σοφῆς διαίτης, ἀρίστου βέβαια ἰατροῦ. — πῶς σώζεται ὁ ἄρρώστος χωρὶς ἰατρὸν ἢ θεραπευόμενος ἀπὸ κακόν; ἢ ἀμέσως κατὰ θεῖαν παραχώρησιν (καὶ τοῦτο εἰς ἡμᾶς δὲν εἶναι ποσῶς δύσκολον νὰ πιστεῦσωμεν) ἢ ἐμμέσως ἐνεργούσης τῆς φύσεως . . . ὅτε ἡ δύναμις τῆς ζωῆς ἐκνικῶσα, σταίνει τρόπαιον κατὰ τοῦ θανάτου καὶ τῆς μοχθηρίας τοῦ θεραπεύοντος . . .

Ἐντεῦθεν, ὡς ἐπὶ παραδείγματος, ἄς ὑποθέσωμεν ἐν ἔθνος εἰς παθολογικὴν κατάστασιν τοῦ ὁποίου τὰ συμπτώματα, ὡς ἐκ τῆς θέσεώς μας, καὶ τῆς ὁποίας προτιθέμεθα εἰς τὸ κοινὸν δημοσίως ὑποσχέσεως, θέλομεν περιγράψῃ ἀφόβως, ἀπαθῶς καὶ ἀμερολήπτως, πρὸς ἰατροειάν αὐτοῦ. Τὸ ἔθνος τοῦτο ἄλλοτε ἰσχυρὸν κατὰ πλοῦτον, δόξαν καὶ σοφίαν, ἀφ' οὗ ἔχασε τὸ πᾶν ὑπὸ τὸν ζυγόν· ἐπέτυχε ν' ἀναστηθῆ πάλιν αὐτόνομον, πλὴν ὀλιγάριθμον, εἰς ἓν μέρος τῆς πατρῴας του Γῆς, μὴ δυνηθὲν νὰ συστήσῃ ἀφ' ἑαυτοῦ μόνον τὴν ὑπαρξιν καὶ τὴν πολιτείαν του ἐν μέσῳ πολυστενακτου καὶ ἀνίσου ἀγῶνος, καὶ προσδραμὸν εἰς ξένους προστάτας καὶ κηδεμόνας ὁμοιάζει μὲ τὸν Σκλάβον ὁ ὁποῖος ἐλευθερωθεὶς φέρει ἀκόμη ἐπάνω του, τὰ στίγματα τῶν παλαιῶν ἀλύσεων, καὶ τὰς πληγὰς ὅσας ἔλαβε διὰ τὰς συντριψῆναι . . . ὃ ἔθνος εὐδαίμον, ὃ καρτεροψυχία τῶν ἰθαγενῶν, — ὃ Ζεῦ Πάτερ, ἔλθε καὶ κατάστεψον μὲ τὰς πυροφλεγεῖς δάφνας τῆς δικαιοσύνης Σου τοὺς Δολοσυνέδρους. . .

Τὸ ἔθνος τοῦτο, ὁμολογουμένως, ἀπώλεσεν εἰς τὸν κατὰ τῆς τυραννίας πόλεμον μυριάδας ὁμογενῶν, ἐν οἷς καὶ πολλοὶ ἐπίσημοι ἦσαν καὶ κορυφαῖοι ἄνδρες· ἀπώλεσε πλοῦτον καὶ βιομηχανίαν, ἀπώλεσε πολλὰς γνώσεων πηγὰς, ἐβλάβη καιρίως εἰς τὰ ἦθη, εἰς τὴν θρησκείαν καὶ εἰς τὸν ἐθνισμόν.

Τὸ ἔθνος τοῦτο ἀφ' οὗ κατεσύντριψε τὰς ἀλύσεις, εὐρέθη ἐν ἀκαρεῖ συμπεριτοχισμένον ἢ μᾶλλον κατασταυρωμένον, ἐντὸς καὶ ἐκτὸς ἀπὸ ὀδηγούς τῶν ἐξωλεστάτων αἰσχεων τοῦ Φαναριοῦ καὶ τῆς Μητρουῖας του. . . οἱ ἀπληστοὶ οὗτοι ὀδηγοὶ του ἐξεύρουσι μόνον νὰ κατατρόγωσιν ἀκορέστως τοὺς καρποὺς τῶν παρόντων καὶ τῶν μελλόντων ἰδρώτων του, καὶ τὰ δίκαιά του, οὐδόλως φαντάζονται νὰ τὰ εἰσάξωσιν εἰς δρόμον ἀνακαινισμού, αὐξήσεως καὶ εὐζωίας, — καὶ ἕως

καίτοι ἀδημονοῦν, ἐλπίζει τὴν ὑπαρξίν του ἀπὸ τοιούτους ὁδηγούς! ἀμέριμον τῶν τιμαλφεστέρων του συμφερόντων, ἐρωτᾷ ἀνήσυχον, πότε ὑπάγουσι νὰ περιδιαβάσωσι μὲ τὰ πλοῦσια ἀλλ' αἱματηρὰ ἔξοδα; πότε ἐπιστρέφουσι, ποίας ἐορτὰς ἔθνικὰς καὶ θρησκευτικὰς θὰ καταργήσωσι καὶ ποίας ἀντ' αὐτῶν θὰ συστήσωσιν ὡς ἱερωτέρας; θὰ συστήσωσι τὰ γενέθλια τῆς . . . τὰ εἰσόδια τοῦ . . . καὶ ἐφεξῆς, ἕως οὔ, διὰ τὸ ἐπάπειρον τῶν ἐορτῶν, ἴσως καὶ διὰ δολίαν τινα τῆς ἡμέρας πολιτικὴν, καταργήσωσιν ἀπάσας τὰς θρησκευτικὰς ἐορτὰς τε καὶ πανηγύρεις. . .

Ἄλλ' ὦ ἔθνος εὐδαιμον, ποῦ ἡ κοσμιότης τοῦ θυσιαστηρίου τῶν λειτουργῶν καὶ τῆς ἱεροτελεστίας; ποῦ ὁ εὐθελὴς σύλλογος τῶν κληρικῶν; ποῦ οἱ εὐσεβεῖς κήρυκες καὶ ποιμένες, διὰ νὰ ἀποσβολώσωσι διὰ τῆς ἱερᾶς ῥητορείας, τὰς ἄκολασίας, τὰς κλοπὰς, τὰς ληστείας, τοὺς φόνους, τὰς προδοσίας καὶ καταδόσεις, τὰς ψευδορκίας καὶ ἐπιορκίας, καὶ τὰς λυσσώδεις πράξεις τῆς ἀσεβείας; ἢ, δὲν ἀνεγνώρισαν ὅτι ἡ θρησκεία, ἡ προετοιμάζουσα εἰς τὸν ἄνθρωπον ἀνάπαυσιν καὶ Ναὸν εὐτυχίας, κατὰ τὸν ἄγνωστον κόσμον, εἶναι ἡ μυστηριώδης του Διδάσκαλος ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ τύσον ἰσχυρωτέρα τῶν νόμων, καθ' ὅσον προλαμβάνει τὰ φανερά καὶ ἐμποδίζει τὰ μυστικὰ ἐγκλήματα; ποῦ αἱ πανηγύρεις τῶν μεγάλων ἐορτῶν, τὰς ὁποίας ὁμοῦ μικροῖ τε καὶ μεγάλοι, λαὸς, ἄρχοντες, Ἄρχιερεῖς, ὡς οἰκογένεια μία, ἐορτάζετε ἄλλοτε μετὰ κατανούξεως καὶ πανευφημίας κατ' ἐνώπιον τοῦ τυράννου, Σεβομένου τὴν ἀναιχμαλώτιστον τῆς πίστεώς σας δύναμιν ἐπὶ τῆς αἰχμαλωσίας Βαβυλῶνος; — καὶ τὸρα ἐλευθερωθέντες συγκρούπετε ἀγνωμόνως καὶ ἀσεβῶς τοῦ Σταυροῦ τὴν δόξαν καὶ συνθάπτετε ἀπερισκέπτως τὴν ἀναγέννησίν σας; ἀνομολόγητον, ἀκήρυκτον εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν ὀμοφύλων,

τῶν ἄλλοφύλων καὶ τοῦ οὐρανοῦ; « *Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, ἡ ἀπυκτείνουσα τοὺς προφῆτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν . . . ἰδοὺ ἀφήται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος . . .* » ἔρημος τρώντι ἀπὸ τοὺς φωστῆρας τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἔρημος ἀπὸ τοὺς ὁμογενεῖς σοφούς καὶ ἐναρέτους Διδασκάλους, ἔρημος ἀπὸ τοὺς ἠθικούς καὶ φιλοπάτριδας, τοὺς ὁποίους ἐγκαταλείπετε ἰδιωτεύοντας, προκρίνοντας νὰ τῆκεσθαι παραδεδομένοι εἰς νοὺν ἀδόκιμον παιδαρίων καὶ παλιμπαιδῶν, καὶ ἀπὸ τούτους προσμένοντες νὰ σᾶς διακοσμήσωσι.

Πότε θὰ συγχωρεύσωσιν ἄποδοι μετὰ δυπόδων, μονόποδες μετὰ τετραπόδων, ἀκάθαρτοι μετὰ καθαρῶν, ἄσεμνοι πλησίον σεμνῶν, προδόται πλησίον πιστῶν, διὰ ν' ἀληθεύσῃ τὸ, τοῦ κωμικοῦ —

θνήσκει δὲ πίστις, βλαστάνει δ' ἀπιστία.

τὸ μέγα δὲ μέρος τοῦ χοροῦ τούτου συγκροτεῖται ἀπὸ τὴν *Ἑρωτηματικὴν καὶ Δραματολογικὴν βαλλοσαυρικὴν οἰκογένειαν*, καὶ τὸ ἀτοπώτερον πάντων, ὅτι καὶ παρακόραι, καὶ παραμάναι, καὶ ψυχουοῖ, καὶ θεράπωνες καὶ πάντες οἱ ἐξωλέστατοι καὶ σατανικώτατοι καὶ ἀσελγέστατοι κόλακες καὶ νεήλυδες εἰσέρχονται ἀνεξετάστως καὶ ἐγγαστρονώμενοι ζαχαρικῶν τε καὶ ἄλλων, ἐξέρχονται Βακχόστεπτοι, ἐν οἷς παρακολουθεῖ πάντοτε καὶ τὸ ἐξωλέστατον αἰσχρὸς τῆς *Ἑρωτηματικῆς οἰκογενείας*, ὅστις πρὸ ὀλίγου ἐλθὼν ἐν Βουκουρεστίῳ κατέκρυπτε τὸ διάταγμα τῆς παύσεώς του ἐπὶ ἀσελγείᾳ καὶ ἐνεφάνιζε τὸ τοῦ διορισμοῦ του ὡς Συμβούλου. — Ἐνὶ λόγῳ χορὸς ἀγγελικὸς ἐκ δύο οἰκογενειῶν κτλ. τῆς τε *Ἑρωτηματικῆς καὶ Δραματολογικῆς βαλλοσαυρικῆς οἰκογενείας* μεταξὺ δὲ τούτων παρατηροῦνται καὶ τινα ἀνθρωπάρια ἢ καθάρματα τῆς ἐσχάτης κακότητέας, ὁ μὲν λόγῳ ὅτι εἶναι

Σύμβουλος ἐπιτίμιος (καὶ οὐχὶ ἄτιμος) παρὰ τῇ δικαιοσύνῃ, ὁ δὲ παρὰ τῷ Βασιλικῷ οἴκῳ, καὶ ἄλλοι πάλιν διότι εἶναι χορευταὶ ἄριστοι. — ἀπορίας ἄξιον πῶς ὁ ἐπὶ τῶν τελετῶν Ἄρχων σπαθάρης (α) δὲν ἐνέκρινε τὴν παρουσίαν *Γρουσπαϊτζίδων*, ἢ *μπερχλιβάνων* τινῶν, οἵτινες ἐξεύρουσι καὶ χορὸν ἀριστότατον, καὶ δύνανται προσέτι νὰ διατηροῦν τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖ ἡ Σπαθαρικὴ Τουρκο-εὐγένεια, ἢ διαγωγὴ γονυκλιτὰς προσκυνήσεις. — ἐπέπρωτο οἱ χορεύσαντες ἐν Σάλπιγγι ἀσμάτων, νὰ μένουν ἐν παραβύστῳ, καὶ οἱ διαπρέψαντες ἐν ὁδῷ ἀσεβείας καὶ προδοσίας εἰς Συνέδριον ἀγαλλιάσεως καὶ πανευφημίας, —

ἄλλοι σκάπτουν καὶ κλαδεύουν, κ' ἄλλοι τραγοῦδον καὶ πίνουσι.

Ἄλλ' ἐκτὸς τούτων ἀπάντων, διατι νὰ μὴν ἀξιωθῆ καὶ ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος τῆς Σπαθαρικῆς εὐγενείας, καὶ ἂν ὄχι ἐν γένει, τοῦλάχιστον οἱ τῶν ἀνωτέρω Δικαστηρίων, οἵτινες ἐπίσης καί τοι ὑπἄλληλοι πληρῶνουνσι Γοτθικοὺς φόρους ὡς οἱ Σκυτοτόμοι. — πῶς ὁ φιλολογικὸς Σύλλογος, καὶ ἂν ὄχι ὅλοι, τοῦλάχιστον οἱ ἐξερευνησταὶ τῶν πολιτικῶν δοξασιῶν, ἐξ' ὧν οἱ πλείοτεροι ἐκπληροῦσι τὰ χρέη των μὲ τὴν ὅσον τὰ δυνατὸν χαμερπεστάτην ἀκρίβειαν, ἀμιλλώμενοι τὶς πρῶτος ν' ἀρέσῃ κάλλιστα, εἰς τοὺς ἄρχοντας τῆς ἡμέρας, τὶς νὰ λάβῃ τὰ μέσα εἰς τὴν δεῖνα . . . πρεσβείαν, τὶς εἰς τὴν δεῖνα . . . τὶς νὰ λυβελλοσατυρήσῃ τὸν ἄλλον. ἢ διατι οἱ Ἄτλαντες τῆς Φιλολογίας οἵτινες νυχθημερὸν ἐργάζονται ἐγκουχόμενοι εἰς τὰς ἀνομίας των, « ἐγκαυχᾶται ὁ ἁμαρτωλὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς ψυχῆς αὐτοῦ » καὶ ὁ μὲν ἀναλφάβητος τῆς τε παλαιᾶς καὶ νέας Ἱστορίας, προσπαθεῖ ἢ μᾶλλον ὄνειρεύεται, Στρατάρχας πτερωτοὺς, Σμερδαλαίους λαμπροὺς, φλογερούς. καὶ τὸ γελοιωδέστερον πάντων σοφοῦς

[α] Ἡ λέξις σπαθάρης εἶναι Βλάχικη, καὶ σημαίνει Αὐλάρχης.

λυσοῦδεις. (α) ὁ δὲ δημοσιεῖε τὴν δεῖνα . . . βιογραφίαν, τὴν ὁποίαν θέλει ἀνταμείψει ἢ κοινὴ ὑπόληψις. ὁ ἕτερος ἀφιερωτικὰς ἐπιστολάς, ὅπου ἡ ὑπερβολὴ τῶν ἐπαίνων ὑπερβαίνει τοὺς ὅρους τοῦ γελοίου. — ἄλλοι πάλιν Δοκίσοφοι ἀπηγγέλθησαν δημοσίως τὴν διεξερευνησιν φιλολογικῶς τῶν συζητήσεων τῆς Ἑσπερείου Εὐρώπης, ἀλλ' ἡ πείρα τοὺς ἀπέδειξεν ὡς ἀναξίους τῆς ὁποίας προοιμιάσθησαν ὑποσχέσεως, καὶ τοῦτο τόσον εἶναι φανερὸν καθόσον, οὔτοι καὶ τοι Σοφοὶ, ἐπεκαλέσθησαν τὴν σοφίαν σαφωτέρων, ἀλλὰ τὸ πῶς τῶν Σοφῶν ἐκείνων μετεβλήθη εἰς σκότος παρὰ τῶν ἄλλων. — « ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι, λέγει ὁ Σένεκας, οἱ ὁποῖοι ἐγκαμπῶσι τὸ σκότος εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἅμα ἰδῶσι κάμμιαν ἀκτίνα φωτός, τὴν ἐκλαμβάνουν ὡς ἀστραπὴν, σφοδρὰν τινὰ τρικυμίαν καταγγέλλουσιν», — ὡς ἀστραπὴν τφόντι ἐξέλαβον τὰ Σοφίδια ταῦτα τὰς ἐλευθέρως ἀκτίνας τῆς Σάλπιγγος. ἐχειροκρότησαν ἱεροσούτως τὴν φυλάκισίν μας, τὴν ὁποίαν ἐπροκάλεσαν γενικοὶ λόγοι, ἐπεκαλέσθησαν τὴν βοήθειαν τῶν ἄλλων διὰ νὰ περιστείλωσι τὴν ἐκδυσίν μας, ἀλλὰ τοιοῦτοι ῥηγισταὶ καταγελασθέντες καὶ ἐκσυρισθέντες παρὰ τῶν ἄλλων, ἔμειναν μόνοι ὡς ὁ κωλοῖος μετὰ τοῦ Σατύρου, ἐξ ὧν καὶ οἱ μὲν καὶ ὁ δὲ ἔλαβον τὰ ἐπίχειρα τῆς κακίας των, ὡς ἐκ τῆς ἰδίας αὐτῶν φαρέτρας,

πολλά μαι ἔνδον ἐν τῇ φρέτρα ὡκέα βέλη.

— Ἄλλος πάλιν στιχοῦργός ἄθλιος τῆς ἐσχάτης τάξεως, σόλοικος, κακὸρρυθμος, δύσγλωσσος, ἄσημος, ἀηδής, ἐμπαθής,

[α] Εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ μέρους τούτου θέλομεν ἐπανέλθει, ἀλλὰ χρεωτοῦμεν πρὸ πάντων νὰ ἐμολογῶμεν εὐλικρινῶς τὴν ὁποίαν βλέπομεν ποιητικὴν φαντασίαν, καὶ τὸν ἔρωτα τοῦ νέου ποιητοῦ ὡς πρὸς τὴν λύβαν τῆς ποιήσεως, ἥτις καὶ μόνη δύναται νὰ τὸν συστήσῃ εἰς τὸ κοινόν.

γλίσχρος, ἀπειρόκαλος, και πολλῶν ἄλλων κακιῶν πλήρης, γίνεται ἐπιθλαβέστατος διὰ ταύτας,

παῦροι γάρ τε παῖδες· ὅμοιοι πατρὶ πέλονται·
οἱ πλέονες κακίους· παῦροι δέ τε πατρὸς ἀρείους·

ἀνέλαθε καθ' ὑπαγόρευσιν, ἢ κατὰ θέλησιν ἰδίαν τὴν τοξευτικὴν λύραν, τὰ βέλη τῆς ὁποίας ἦτο τόσον ἄνδρα και ρυπαρὰ, ἐκτοξευθέντα ἀγνωμόνως κατὰ Διδασκάλων σοφῶν και ἐναρέτων ἐκ τῶν ὁποίων ἔλαθεν ὁ τοξευτὴς τὸ φῶς, και κατὰ προσώπων ἄλλων τὰ ὁποῖα οὐδεμίαν ἀνάγκην ἔχουν τῆς συστάσεώς του ἢ τῆς κατηγορίας του· και τελευταῖον οἱ τοιοῦτοι λόγοι ἀνυπερθέτως ἐπροκάλεσαν τὴν καταδίκην του, ἢ μᾶλλον τὴν κάθαρσίν του ἐν τῷ Ἀσκητήριῳ, ὅπως και τὰ βέλη τῆς λεγομένης τοξοθήκης του λάβωσι τὸν κανονικόν των ῥοῦν· ἀλλ' ἡ ἐξαρχοπουλικὴ δριμύτης ἐμπνευσθεῖσα παρ' ἐλπίδα εἰς τὴν φαντασίαν τοῦ στιχουργοῦ, τοῦ ἦναψε τόσον σφοδρὰ τὴν Σιλοτοτραγικὴν ἐλεγειοβακχεῖαν του, ὥστε και ἐξατμίσθη εἰς τὴν δύσιν τῆς 28 Λύγούστου τῶν 1840.

Στὰ πρῶτα κἄτι ἐφάντασε, και εἰς τὰ δεύτερα ἐχάθη αἰωρία σου ἢ μνήμη τρισάθλιε στιχουργέ!!!

Συμπεριστρέφεται ἤδη τὸ Συμυρνιόπουλον εἰς τὰς ἀγυῖας, τὰς πλατείας και τριόδους, μέχρις οὗ ἤδη ἐκ νέου τὴν δύσιν τῆς καταδίκης του, διὰ τὰς πλέον αἰσχρὰς και ἀτίμους πράξεις του, κρατῶν μεθ' ἑαυτοῦ και τὰς στιχουργίας του, και με' αὐτὰς « τὰς ἀστραπὰς βροντὰς και φουρτούτας εἰς τὸ κεφάλι του, τοῦ Φαραῶ τὰς πληγὰς στὸ ἄλλιον του στόμα, τοὺς ἀστέρας, τὰ ἐδάφη, τοὺς πίθηκας, τὸν χαρὴν ἀνακτα τὴν ἀφθονεστάτην ὕλην, τὰ στήγματα τῶν ἀλύσων, τὰς ἄμιλλας του, τὴν κερίδα » και κομποῤῥημι μεῖ και βομβεῖ και ἀσθμαίνει κατασπαρattόμενος ἀπὸ φθόνου,

και ψέγει και ψάλλει ἀσχημόνως, ὡς ἀντίδοτον ἢ ἀντίδωρον τῆς οδύνης του τὸ, τοῦ Ἐξαρχοπούλου χαλκευθὲν δυσμενῶς ἐκ δυσμενεστάτης χειρὸς ἀμαθῶς και βαρβάρως

λελαλέφ και λερπαλέρ,
εἰς τὸν Μενδρεσὲ βαλέρ·

— Ἄς ἔλθωμεν ἤδη και εἰς τοὺς πολιτικούς διερμηνεῖς, ἢ ἐξερμηνευστὰς τῶν δημοσίων δοξασιῶν.

Εἰς τὴν συζήτησιν ταύτην ἐμβαίνοντες, δεν εἶναι ποσῶς δύσκολον ν' ἀπαντήσωμεν προσκόμματα, ἐπικρίσεις, κατακρίσεις και παρεξηγήσεις τῶν γενικῶν τούτων δοξασιῶν μας. — Και οὔτοι ἀμιλλῶνται τὶς νὰ ἐρσεχελίσῃ τὸν ἄλλον, παραβλέποντες τὰ δημόσια δίκαια· και ἄλλοτε παρουσιάζονται με' πτερὰ κωμικοῦ, ἄλλοτε με' Σατύρου, ἄλλοτε με' ἀντιχριστιανικὰ, ἄλλοτε με' σφόδρα Συνταγματικὰ, ἄλλοτε ἀργυροναγχοῦσιν, ἄλλοτε βωμολοχοῦσι και ἄλλοτε ἀπιστοῦντες εἰς ἑαυτοὺς ἀνατρέπουσι ὅσα προεκθέτουν· — ἀλλ' ὦ εὐσεβέστατοι ἱερεῖς τῆς δημοσίας φωνῆς, διατὶ ἱεροσυλεῖτε αὐτήν; διατὶ παραβλέπετε ἢ μᾶλλον ἀθετεῖται ὅσα ὑπεσχέθητε δημοσίᾳ; ἢ ποῦ ἢ ἄμιλλα τῶν μεγάλων συμφερόντων τῆς πατρίδος και τῆς ἐλευθερίας; ποῦ ἢ ἀνάπτυξις τῶν Συνταγματικῶν ἀρχῶν, τῶν ἐπιστημῶν, — τῶν τεχνῶν και τῆς βιομηχανίας; ποῦ ἢ ὑπεράσπισις τῆς θρησκείας, ἥτις και πολεμεῖται και ἐπιβουλεύεται κατενώπιον ἡμῶν και τῶν πνευματικῶν λειτουργῶν της; ἀλλὰ και ταῦτα και τὰ τριαῦτα παραβλέποντες συγνοκροῦετε τὴν θύραν τοῦ μὲν και τοῦ δὲ Πρέσβειος διὰ νὰ λάβητε τὰς διατάξεις. — ἰδοὺ ἀνεξαρτησία! ἰδοὺ ἐλευθερία συνειδήσεως!

Τὸ καθ' ἡμᾶς θεωροῦμεν ὡς ἀνδράποδον, ἀνατροπέα τῆς ἠθικῆς, προδότην τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων, και αὐτόχρημα παραβάτην τῆς συνειδήσεώς του ἐκείνον ὅστις ἐκ τῶν λεγο-

μένων ανεξαρτήτων εισέρχεται εις τὴν θύραν Ξένων . . . και ἐν ὧσφ ὁ δημόσιος λειτουργὸς δὲν ἔχει πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ στάδιον τοῦ κινδύνου, ὡς ὁ ἄτρωτος στρατιώτης τὸν θάνατον, ἐν ὧσφ ὁ Ἰπουργὸς και ὁ Δικαστὴς δὲν ἀποφασίσει ὑπὲρ τῆς τιμῆς και τῆς δόξης τοῦ ἔθνους του, τὴν θυσίαν τῆς θέσεώς του! ποτὲ δὲν θὰ εὐδαιμονήσουν τὰ ἔθνη! ποτὲ δὲν θὰ ἀνυψωθοῦν οἱ λαοὶ εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης των. —

Ὡς πρὸς τὸ δικαστικὸν μέρος δύο παραδείγματα στολιζοῦν τὴν παλαιὰν τε και νέαν Ἑλλ. Ἱστορίαν, και οἰκοδόμος τῆς ἔθνικῆς ταύτης ὑπολήψεως, εἶναι ὡς πρὸς τὸ παλαιὸν ὁ δοξόστεπτος Σωκράτης, ὅστις δὲν ὑπέγραψε τὴν καταδίκην τῶν 10 στρατηγῶν, — ὡς πρὸς τὸ νέον οἱ ΚΚ. Πολυζωΐδης και Τριτζέτης οὔτινες ἐπίσης δὲν ὑπέγραψαν τὴν κατὰ τῶν ἀρχηγῶν Κολοκοτρῶνη και Πλαπούτα ἄνομον καταδίκην!

Τοιοῦτους ἐναρέτους ἄνδρας εὐχόμεθα ν' ἀναδείξῃ και ἄλλους ἢ Ἑλληνικὴ Ἱστορία, ἔτι δὲ και βασιλεῖς ὡς πρὸς τοὺς νόμους τοῦ Θεσεῶς, και τὸ αἶσθημα τοῦ Τιτάνεως.

Ἐνταῦθεν τοίνυν ἀποδείξαντες, ἀπαθῶς και ἀνεξαρτήτως τὸ ἠθικὸν νόσημα τῆς γενικῆς *φιλολογίας*, μεταβαίνομεν ὡς ἐκ τοῦ προχείρου, εἰς τὸ θεωρητικὸν ζήτημα τῆς ὁποίας προτιθέμεθα νὰ περιγράψωμεν Κοινωνικῆς παθολογίας. — και, πρῶτον παρατηροῦμεν τὸ εἰς αὐτὴν ἀνικανοποίητον αἰωνίως ἔγκλημα, τὴν συγερὰν ἀδικίαν, τὴν ὁποίαν οἱ ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν Ἀρχιτέκτωνες ἐπροξένησαν ἱεροσύλως· ἐν οἷς και πολλοὶ ἀντεμείφθησαν ἀμοιβὰς ἀναξίως και ὑπερεπλούτησαν και ἐστόλησαν τὰ ἀγανῆ γῆθη των μὲ Β. παράμηνμα, ἐνῶ ἀθῶας οὐκ τῆς Βασιλείας, ἔπρεπε κατὰ φυσικὸν λόγον νὰ ὑποβληθοῦν εἰς δίκην, — μεταβαίνομεν λέγω, εἰς τὸ καταπληκτικὸν και τεράστιον θέαμα τῆς πολιτείας εἰς τὰς λοξὰς και στρεβλὰς οἰκίας, εἰς τὴν κακορ-

ρυθμίαν και ἀταξίαν αὐτῶν, εἰς τὰς λοξογωνίους, δυσγωνίους και κακοτέχνους ὁδοὺς, και εἰς τὰ ὁποῖα τῇ παρουσιάζονται ἐν τῷ μέσφ ἐκ τῆς κακορρυθμίας τῶν οἰκιῶν και ὁδῶν χάσματα, τὰ ὁποῖα πιθανὸν νὰ καταπνίξωσιν μίαν στιγμὴν και Ἀρχιτέκτωνας και ὀδηγούς. Και, συλλυπούμενοι Κυβέρνησιν και Ἀρχιτέκτωνας: ἐξ ὧν ἢ μὲν ἐστάθη τὸ ἀντικείμενον, οἱ δὲ τὸ ὄργανον τῆς ὀλεθριωτέρας και μιαιρωτέρας πράξεως νὰ χαλάσωσι σχεδὸν ἀπάσας τὰς ἐκκλησίας, (μηδεμίαν φροντίζοντες νὰ κτίσωσι) λόγω περιθιπέτων σχεδίων, ἐνῶ τὸ πρᾶγμα διαβεβαιοῖ ἢ προδίδει τὸν σκοπὸν· » ὁ φθείρων τὸν Ναὸν τοῦ Θεοῦ, φθείρει τοῦτον ὁ Θεὸς « και πάλιν, ἐὰν μὴ κύριος οἰκοδομήσῃ πόλιν, εἰς μάτην ἐκοπίασαν οἱ οἰκοδομοῦντες· — ἐὰν μὴ κύριος φυλάξῃ πόλιν εἰς μάτην ἠγρύπνησαν οἱ φυλάσσοντες. »

Ἀκούσατε, λοιπὸν ὦ πνευματικοὶ μεγιστάνες! ἀκούσατε και σεῖς λαοὶ ἅπαξ ἅπαντες, και νέοι και γέροντες! ἀκούσατε! τί λέγει ἡ θεόπνευστος βίβλος « Κύριος φυλάξῃ Πόλιν· Κύριος οἰκοδομήσει Πόλιν. » μὴ μοῦ βεβηλόνητε! λοιπὸν Σχέτλιοι, τοὺς Ναοὺς! μὴ μοῦ διαφθείρετε τὴν θρησκείαν! μὴ μοῦ ἐκφαυλιζετε τὴν ἐντολήν! διότι « εἰς μάτην ἀγρυπνῆτε εἰς μάτην κοπιάζετε. »

Και ταῦτα περὶ τῶν προκειμένων ὀμιλεῖ οὐχὶ κάλαμος συγγραφῆς, ἀλλὰ θεία φωνὴ και πραγματικὴ ἀλήθεια!

Ἄλλὰ φεῦ! τί πρῶτον νὰ ἐνθυμηθῆτις, τί δεῦτερον νὰ λαλήσῃ! τί τρίτον νὰ περιγράψῃ! τί ὕστατον, ἢ πόθεν « ἄρξεται θρηνεῖν τὴν τοῦ ἀθλίου σώματος θρηνωδείαν; » παντοῦ κατασχέσεις, ἐκποιήσεις και πλειστηριασμοί, ὥστε πάντες εἶναι πλειστηριασμένοι, και κατασχεμένοι, και οὐδαὶς μένει ἐλεύθερος· ὅλοι δημοπρατοῦνται ἐκποιοῦνται μεταξύ των, και ἀγοράζονται ὡς ἀνδράποδα, χωρὶς νὰ

συναισθάνονται τὴν ὁποίαν προστρίβει ὁ εἰς κατὰ τοῦ ἄλλου ἀτιμίαν παντοῦ αὐθαιρεσίαι, ποιναὶ αὐθαιρετοί, φυλακίσεις ἄκριτοι, ἄνομοι παντοῦ νυκτεριναὶ σφαγαί, ἐξωρίαὶ καὶ περιορισμοὶ ἀδυσώπητοι παντοῦ στενοχωρία, κατήφεια καὶ ταλαιπωρία παντοῦ παράπονα πικρὰ, πυκνὰ, βροντερὰ, καὶ ὑψηλὰ μέχρι τοῦ οὐρανοῦ! διαμέλισις, διάλυσις, ἡ ἐλεεινοτάτη παραλυσία τῆς κοινωνίας! — Ὀκτακόσιοι χιλιάδες ψυχῶν μὲ ὄλις ἐλευθερωθεῖσαι, ἐργάζονται νύκτα καὶ ἡμέραν διὰ νὰ θρέψωσιν, ἐνδύσωσι, στολίσωσιν, ἐκ σαρδαναπαλίσωσι δέκα-πέντε χιλ. περίπου δημοσίων ὑπηρετῶν, ἐν οἷς βομβεῖ καὶ πλῆθος κηφῆνων, νέων, ἀνδρῶν, γερόντων, ξένων, ὁμογενῶν, ὥστε ἡ κηφηνικὴ αὐτὴ εὐζωΐα ἡ μᾶλλον αἰσχροζωΐα κατήντησε ἀνυπόφορος, ἀνυπόμονος· πολλακίς ἡ δικαιοσύνη ὑβρίζεται, περιφρονεῖται, ἀποστρέφεται, καὶ παραλαμβάνεται ἡ ἀγυρτεία καὶ στεφανοῦται καὶ ἀνταμοιβέται — οἱ ἔχοντες ἰκανότητα, θυσίας καὶ αἱματηρὰς ἐκδουλεύσεις ἀποβάλλονται ἀχαρίστως, ἀγνωμόνως, ἀδικρίτως καὶ εἰσχωροῦν τεχνιέντως, οἱ ὠτακουσταί, οἱ ῥαδιοῦργοι, οἱ ἐπίβουλοι, οἱ προδόται, οἱ νεήλυδες οἱ σαρδανάπαλοι οἱ οὐτιδανοὶ καὶ ἀσελγεῖς . . . . .

Ὁ εἰς φέρει μέλι, ὁ ἄλλος βούτυρον, ὁ τρίτος οἶνον, καὶ ὁ τέταρτος κἀνὲν ἀδαμαντοκόλλητον δακτυλίδιον, ὁ ἄλλος σφαλεῖ συγγενικούς δεσμούς θεοστυγῶς ἀδελφός μ' ἀδελφὴν, ἄλλος Βαπτίζει, καὶ Λουθηρίζει, ἄλλος Ἀγγλίζει, Ῥωσσίζει, Παυαρίζει, Τουρκίζει, Φαναριωτίζει, Πρωσίζει, Γερμανίζει, Γαλλίζει, καὶ ὁ ἄλλος προχωρεῖ μὲ ἄλλο γλύκασμα . . . ἡ μᾶλλον μίαισμα, καὶ κύπτει καὶ γονατίζει καὶ φιλεῖ πόδας καὶ χεῖρας καὶ κράσπεδα ἱματίων τῶν πρώτων ἀνδραπόδων, τῶν μεγάλων θηρίων, ὅπου καταπίνουν καὶ ἔθνη, καὶ βασιλείας, καὶ εὐνομίαν, καὶ

ἀρετὴν, καὶ ἠθικὴν, καὶ ἀλήθειαν, καὶ ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἔθνους! Τὸ δὲ ἀνδράποδον, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν δικαιοδοσίαν ὑπάγεται ἡ οὕτω κακῶς τῶν πραγμάτων διαχείρησις, ἐμφανίζεται ὡς ἔρπετόν εἰς τὸν κύριόν του, ζητεῖ λαμβάνει τὴν χάριν καὶ ἰδοὺ τὰ πάντα λίαν καλὰ! ἰδοὺ προικοδοτήσεις ἀλλοφύλλων! ἰδοὺ στέφανοι κακούργων! ἰδοὺ ἀμοιβαὶ κατασκοπῶν! ἰδοὺ βραβεῖα ὠτακουστῶν! ἰδοὺ ἡ Βαβυλωνιακὴ πανήγυρις τῆς διαφθορᾶς, τοῦ σκότους, τῆς κακοθείας, καὶ τοῦ μισοπατριωτισμοῦ!

Ἄλλ' ὅς ἴδωμεν περαιτέρω τί φωνάζει ὁ λαὸς « ἐχάθημεν, ἠφανίσθημεν » δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἀνθῆξωμεν πλέον ἀπὸ τοὺς φόρους (α). Τί γίνονται τόσοι φόροι; . . . ποῦ κακαναλίσκωνται; . . . ποῦ κατεχωνεύθησαν τόσα δάνεια; . . . ποῦ τόσαι συνεισφοραὶ; . . . διατί, ἀθεόφοβοι, δὲν συσταίνετε ἕκτε τῶν δανείων, τῶν συνεισφορῶν καὶ τῶν ἐν τῷ καταθετικῷ ταμείῳ μίαν τράπεζαν, νὰ μᾶς ἐλευθερώσετε ἀπὸ τοὺς μακελλικούς ὄνυχας τῶν τοκογλύφων, ὅπου μᾶς πέρνουν 20, 30, 35, ἕως 45 τοῖς 0|0 μὲ διπλὰ καὶ τρι-

[α] Ὁ ἠγεμὼν ἐμπορεῖ νὰ εἰσπράξῃ πλείοτερα χρήματα, ὅμως πάντοτε κατ' ἀναλογίαν τῆς ὁποίας δίδει πρὸς τοὺς ὑπηκόους του ἐλευθερίας· διότι ἡ ἀνακούφισις τῶν βαρέων εἰσπράξεων εἶναι ἡ ἐλευθερία· ἡ δὲ δουλεία καὶ οἱ ὑπερβολικοὶ φόροι εἶν' ἄντιφατικὰ, καὶ ἐναντία πρὸς ἄλληλα· ἄρα ὀφείλει νὰ ἐκλέξῃ ὁ ἄριστος τῶν δύο· διότι ἡ ἱστορία μαρτυρεῖ, ὅτι ἡ ὑπομονὴ τῶν λαῶν δὲν εἶναι ἀνεξάντλητος.

[Μοντεσκιό.]

Πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖ τὸ συμφέρον τῆς πολιτείας, τοῦτο εἶναι καὶ τὸ μέτρον τοῦ φόρου . . . ἄρα ὁ φόρος νὰ ταχθῇ κατ' ἀνκλογίαν τῶν ἠλθινῶν ἀναγκῶν τοῦ ἔθνους. διὰ νὰ ἦναι νόμιμος, καὶ ὄχι κατὰ τὰς ἀπλήστους ἀνάγκας τῆς αὐτῆς· ὁ ἠγεμὼν ὀφείλει νὰ τάττη τοὺς φόρους ὅχι ὥστες δύνανται νὰ πληρώσουν οἱ ὑπῆκοοι, ἀλλ' ὥστες πρέπει νὰ πληρώσουν. »

[Ζιουή.]

πλά ἐνέχυρα; (α) Αἱ! σιωπᾶτε, ἀποκρίνονται, οἱ κηφνοστρά-
 πες, οἱ δουλὸς ἐνδεδροῖ, τὰ μισθωτὰ, ἢ μᾶλλον καταστρε-
 πτικὰ σμῆνη τῆς κοινωνίας· σιωπᾶτε, καὶ πληρώνετε, (τινὲς
 πάλιν φιλοπάτριδες εὐσυνήδητοι, ψιθυρίζοντες τὸ ὄχι! ἀνα-
 στενάζουσι σιωπηλῶς διὰ τὰ πάθη τοῦ λαοῦ, — οἱ δὲ πάλιν
 ἀποκρίνονται πωλῆτε τὰ ἐνδύματά σας καὶ πληρώνετε·
 πωλῆτε τοὺς κήπους σας καὶ ἀμπελῶνάς σας, καὶ πληρώ-
 νετε, πεινᾶτε, γυμνοὶ, ξυπόδοι, τετραχηλισμένοι καὶ πλη-
 ρώνετε· « ἡμεῖς εἴμεθα πατέρες σας, γνωρίζομεν τὴν κατὰ-
 στασίς σας· ἡμεῖς ἐκάμαμεν τὴν ἐπανάστασιν καὶ σᾶς ἐλευ-
 θερώσαμεν . . . ὄχι! ὄχι· « ἐγὼ ἔκαμα τὴν ἐπανάστασιν,
 λέγει ὁ λαὸς, ἐγὼ εἶδα τὴν γῆν τῆς γεννήσεώς μου πυρ-
 πολυθεῖσαν καὶ καταστραφεῖσαν, τοὺς γεννητοράς μου σφα-
 γέντας ἔμπροσθέν μου, τὰ φίλτατά μου ἀπὸ τὰς ἀγκάλας
 μου ἀρπαγέντα καὶ αἰχμαλωτισθέντα, ἐγὼ ὑπέστην τὴν
 γοερὰν τῆς καταστροφῆς παραζάλην τῶν ἐμφυλίων πολέ-
 μων, τοὺς ὁποίους ἤναψε ἡ ὑμετέρα διχόνοια καὶ ἰδιοτελεία!
 ἐγὼ τζορμπατζίδες, ἐχθροὶ τῆς ἐπαναστάσεώς μου ἐλεη-
 λατήτην, ἐληστεύθη, καὶ κατεσκάφη ἐν ἐπαρχίας, καὶ
 πόλεις, καὶ χωρία ὀλόκληρα παρ' ὑμῶν! ἐγὼ Κουτζαπάσιδες,
 ἐχθροὶ τῆς ἐλευθερίας μου! ἐπληγώθη ἑκάστη, ἡχμαλωτί-
 σθη ἐπωλήθη ἐν ὅλα τὰ παζάρια τῶν ἐχθρῶν τῆς πί-
 στεώς μου, τῆς πατρίδος μου καὶ τῆς ἐλευθερίας μου! ἐγὼ
 ἦνοιξα τὰς ἡρωϊκὰς παλαιστράς . . . τὰ ἐδικάμου πτώ-
 ματα ἐμέτρησε τοῦ Δ. . . τὸ Πέτρινον γένος, καὶ σεῖς
 ἐπίβουλοι ἀντὶ νὰ ἀνοικοδομήσητε τὰς πόλεις μου, ἐπὶ τὴν
 πέτραν τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐντολῆς, διότι ὑπερ τούτων

[α] Τὸ μέρος αὐτὸ τῆς παρουσίας διατριβῆς ἐγράφη κατὰ τὸν
 παρελθόντα Ἰούλιον τοῦ 1840, ἐν τῇ φυλακῇ τοῦ Μενδρεσέ, ὅπου ἡ
 κακοβουλία μᾶς ἐσπρωξε.

ἐγὼ ἔπαθα! ἀντὶ νὰ ἀνοικοδομήσητε τοὺς οἴκους τοῦ θεοῦ
 μου, τοὺς Ναοὺς τῆς πατροπαραδότου λατρείας μου! κτίζετε
 παλάτια καὶ θεάτρα μεγαλοπρεπῆ καὶ περιβλεπτά! ἀντὶ νὰ
 ἀνοικοδομήσητε τὰ Διδασκαλικά μου καταγῶγια μουσῶν, χα-
 ρίτων, ἀρετῆς τε καὶ ἐπιστήμης, δαπανᾶτε προηγουμένως εἰς
 ἀργίας ἰδρύματα καὶ διαφθορᾶς· — ἀντὶ νὰ μὲ περιφρουρή-
 σιτε διὰ νόμων Συνταγματικῶν, μὲ καταφλέγετε καὶ μὲ
 τυραννεῖτε σκυθικῶς καὶ τρισθαρβάρως· — ἐγὼ φέρω πληγὰς
 ἐνδοξοὺς εἰς τὸ στήθος, εἰς τὰς ὁποίας χρεωστεῖται καὶ
 Βασιλεῖς, καὶ Ἰπουργοὶ, καὶ Μεγιστάνες, πλοῦτον, δόξαν,
 σκῆπτρα, ἀξιώματα, βαθμοὺς, καὶ παράσημα μὲ τὰ ὁποῖα
 στολίζετε τὰ στήθη σας πολλακίς ἐπαριστερῶς καὶ καταγελά-
 στως· ἐγὼ ἐσύτριψα τὰς ἀλύσεις τῆς τυραννίας, καὶ σεῖς
 ζητεῖτε νὰ μοὶ τὰς ἀνανεώσητε . . . « ὄχι, ἀποκρίνονται οἱ
 κτηνοτρόφοι, » ἡμεῖς εἴμεθα οἱ ψυχοπατέες σου, εἴμεθα τὸ ὑ-
 περάρχιον καὶ ὑπερφυὲς σῶμα, — ὠρκίσθημεν ἐνώπιον τοῦ
 οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς νὰ διατηρήσωμεν τὴν ἀχαλίνωτον
 ἐλευθερίαν σου· » ὄχι! » ἦσαι τὸ λεπρῶδες καὶ ἀηδὲς σῶμα,
 καὶ μηδὲ τοὺς ὄρκους σου παντάπασι φοβεῖσαι, μηδὲ τὰς ἀ-
 πειλὰς τοῦ οὐρανοῦ διόλου συλλογῆσαι· ἀλλὰ λατρεῖς καὶ
 προσκηνεῖς τὸ ὑπόχλωρον μέταλλον.

Ἄσθενεῖ ἄρα γε ἡ τοιαύτη κοινωνία, τῆς ὁποίας καθ' ὑ-
 πόθεσιν γράφομεν ἐν πρὸς ἐν, τὰ παθολογικὰ συμπτώμα-
 τα; — οὐδεμία ἀφισβολία, ἀσθενεῖ ἀσθένειαν βαρεῖαν.

Ἄς ἔλθωμεν καὶ εἰς τὰ περὶ τῆς παιδείας.

Ἴδου ἰδοῦ, τραγελαφικὴ ἐκπαίδευσις, ἀσυνάρτητος φειδωλῆ,
 κακὸρροϊζικός, κακότεχνος, κακοςύντακτος, ἀμέθοδος, ῥά-
 θυμος, ἀπερίσκεπτος, κολωβῆ, σῶμα ἄνευ κεφαλῆς, καὶ
 τὸ γελοιωδέστερον πάντων σῶμα ἄνευ ποδῶν, τούτέστι
 ΠΑΝΔΙΑΚΤΗΡΙΟΝ, ἢ . . . ἄνευ Διοργανισμοῦ, ἄνευ Σχο-

λείων ὑποδεστέρων, Σωρειὰ ἢ Μιρμηκιά Καθηγητῶν (ἐπιτιμιῶν) [α], τακτικῶν τε καὶ ἀτάκτων, παλιμπαίδων καὶ παιδαρίων, ζῶα μικρὰ μετὰ μεγάλων, ἄλογα μετ' ἀλόγων . . . ὁ εἰς πολυπραγμονεῖ, κομπορῆμονεῖ, βωμολογεῖ κ' ἀσθμαίνει ὡς Κοῦρκος ἐπὶ τῆς καθέδρας τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου διὰ τὴν ὁμιλήσῃ, ἢ μᾶλλον τὴν ἀναγνώσῃ μετὰ τὴν πομπῶδη ἔμφασιν τοῦ νέου συρμοῦ, ἢ σπασμοῦ, τὰς Γοτθοβανδαλικὰς μεταφράσεις του, ἀπὸ τὸ δεῖνα ἢ δεῖνα Ἐγγχειρίδιον — ὁ ἕτερος ὁ καὶ, πολυμαθέστατος καὶ πολυγλωσσώτατος, καὶ θαυμασιώτατος, ἢ θαυμαστότατος πάντων διὰ τὸν εἰρμὸν τῶν ἰδεῶν του, διὰ τὰς περιττότητας, παλιλλογίας, ψυχρότητας ἢ ψυχρὰς ἀναπτύξεις καὶ ἐκκυκλήσεις, τετριμμένων ἐνθυμημάτων, συχνοκύπτει, ἀνυψοῦται, ἀναθλέπει, ἐμβλέπει κ' ἐπικαλεῖται μαρτυρούμενος, ὡς ἡ Ὄρνις εἰς τοὺς ἠφαιστίους ἀστέρας, ὅτι θέλει προσφέρει ἑκατόμβην εἰς τὸν Ναὸν τῶν Μουσῶν, τὸ τρισολαμπὲς τῆς ἐπιστήμης του; ἢ τὸ . . . τῆς μεταφράσεώς του; — ἄλλος πάλιν Βακχιζεῖ, Αἰσωπιζεῖ καὶ καρνακακαρίζεῖ τὴν Βακχωρικὴν φιλοσοφίαν — ἄλλος ἐπὶ τῆς Θεολογικῆς θεσπιφδεῖ ἢ ἀργυροξυναρχεῖ ὡς ἐκ τρίποδος χρυσηλάτου, ὅτι ὁ λαὸς δὲν ἤκουσεν κάμμίαν εὐαγγελικὴν Διδασκαλίαν ὡς τὴν ἰδικήν του — τὸ πιστεύομεν, καὶ συνομολογοῦμεν μετ' ἑαυτοῦ ὅτι εἶναι μεθοδιστὴς καὶ ἀναβαπτιστὴς ἄριστος! μάλιστα τοιοῦτος ὢν, δηλ. προκατηλειμμένος ἀπὸ τὰς Εὐαγγελικὰς του δοξασίας ἐτόλμησε τὴν μεταφράσῃ τὰ [διαθρυλλούμενα].

[α] Τὴν λέξιν ἐπιτίμιος, ἐκρίναμεν πρόσφορον τὴν σφαλίσωμεν ἐντὸς δύο παρενθετικῶν, ὡς ὑπὸ κάθαρσιν, διότι εἴτε ἡμεῖς δὲν τὴν ἐννοοῦμεν, εἴτε οἱ ὀργανισαί, κατ' αὐτοὺς φαίνεται, ὅτι ὑπάρχουσι καὶ Καθηγηταὶ μὴ τιμητοὶ, ἡμεῖς ὅμως δὲν παραδεχόμεθα τὴν Γοτθικὴν ταύτην ἔννοιαν.

Ἄλλος μισθοῦται ἀκριβὰ, πληρώνεται πεσηγάτα τὰ 300 νομίσματα κατὰ μῆνα, χωρὶς τὴν παραδίδη μάθημα, καὶ διὰ τὴν διασκεδάσῃ τὴν ἱεροσυλίαν του κατορθώνει τὴν περιέλθῃ μετὰ ὑψηλὰς διαταγὰς εἰς πνευματικὴν ΘΗΡΑΝ, διὰ τὴν θηρεύσῃ τὰ ὅποια ἡ ψυχὴ τοῦ ἰδίου ἐγέννησε θηράματα· ὡς ποῖον πνευματικὸν στρατήγημα! ποῖα φιλόθηρος διαγωγὴ! — ἄλλος Φιλιππίζει, φιλοσοφίζει καὶ ξυναρχεῖ καὶ κομπορβέυεται καὶ κορακίζει κ' ἀναμασσᾷ ὀκτάκις ἢ δεκάκις πᾶσαν λέξιν τῆς φιλοσοφίας· αὐτὸς ψιττακίζει ἀναγινώσκων, ἐκεῖνοι στενογράφουν κατ' ὑπαγόρευσιν, ὡς τὴν μὴν ὑπῆρχε Συγγραφεὺς τις τὴν λάβωσιν εἰς χεῖρας! ἰδοὺ ἐπιστημονικὴ φιλοσοφία! ἰδοὺ πανεπιστήμιος ἐπιστήμη! — ἢ πόσον ἦτον ἀναγκαῖος ὁ διδάσκαλος τῆς αἰσθητικῆς ἵνα ἐμπνεύσῃ εἰς τοὺς συναδελφούς του αἰσθημα τὸ ὅποιον μετὰ τὴν ἀναχώρησιν του ἐξέλιπε, φαίνεται, ὡς καὶ πρότερον δὲν ὑπῆρχεν.

Ὡς χεῖμαρρος ἀκριδῶν ὑπέπεσεν εἰς τὸ ἔθνος τοῦτο καὶ ἡ πανοσερμία, παρ' ὅλων τῶν ἔθνων, νόμοις ἀπεράντοις καὶ ἀκαταλήπτους — ἐκτὸς τούτων· καὶ διαστροφή συνεχῶς γίνεται καὶ μεταβολὴ Νόμων δυνάμει τοῦ δεῖνα ἢ δεῖνα διατάγματος, ὡς τὴν ἦτο τὰ προγενέστερα διατάγματα ἀνίσχυρα δηλ. ἀνάξια — ἐν ἐκ τῶν δύο, ἀν τὰ πρῶτα εἰσὶ ἀνάξια, φυσικῶ τῶ λόγῳ εἰσὶ καὶ τὰ δευτέρα, καὶ τ' ἀνάπαλιν ἀφοβία μεγίστη, τὸ φοβεῖσθαι τοὺς νόμους (α).

Πλήθος δικαστικῶν ἀνδρῶν καὶ παιδαρίων περιχορεύει μεταβιβαζόμενον, ἀπὸ ἔδραν εἰς ἔδραν, ἄλλοι παραιτοῦνται, καὶ ἄλλοι καὶ τοὶ ὑπάλληλοι ὑπηρετοῦν νυχθημερὸν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ δεῖνα ἢ δεῖνα ὑπουργικοῦ Γραμματέως, ἢ πιθηκοσυμβούλου, πληρωνόμενοι ἀπὸ τὸ Ταμίειον!

[α] Αἱ πόλεις εἰκοῦνται ἄριστα, ὅπταν οἱ πολῖται πείθονται τοῖς ἄρχουσι, καὶ οἱ ἄρχοντες τοῖς νόμοις. [Σύλλωγ.]

Διοικήσεις ὑποδιοικήσεις αὐθαίρετοι περιστρέφονται ἀπρακτοὶ ἄεργοι ἀπὸ τὸν ἓνα τύπον εἰς τὸν ἄλλον, ὡς ὁ κονιορτὸς ἀπὸ σφοδρὸν ἀνεμοστρόβιλον, ἄνευ σκοποῦ ἢ βελτιώσεως οὐδεμιᾶς. — ἰδοὺ καὶ φάντασμα, ἢ χάσμα τρομερὰν Δημοσίου Οἰκονομίας εἰς τὴν ὁποίαν συγχωνεύονται καὶ δάνεια, καὶ συνεισφοραὶ, καὶ ἐλεημοσύναι, καὶ φόροι καὶ σχεδὸν ἅπαντες οἱ αιματηροὶ ἰδρωτὲς τοῦ λαοῦ. Οἰκονομίας τοιαύτης λέγω, ὁποίας οὐδέποτε ἤθελε οὔτε ἐπινοήσῃ, οὔτε παραδεχθῆ φρόνιμός τις οἰκοδισπότης εἰς τὰ πράγματα τοῦ οἴκου του! — ἰδοὺ σωρεία κιβδηλοχαρτοσήμων, ἢ κακῆ πίστις τῶν Δημοσίων ὑπηρετῶν, φυλακίσεις ἰδιωτικαὶ, ἄνομοι, αὐθαίρετοι, ἀνακράστοι, ἀνθρώπων πάντῃ ἀθῶν, ἀλλ' ἢ κακοβουλία καὶ ἢ ἀπιστία τῶν δημοσίων ὑπηρετῶν τοὺς ἐχαρακτήρισαν ὡς ἐνόχους, — ἐνῶ ἢ κοινὴ γνώμη καταστέφει τοὺς *Μηδαμηνοὺς καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτῶν τζορμπατζίδας* ὡς αὐτουργοὺς τῆς μιαιῶς καὶ ἱεροσύλου ταύτης πράξεως, καὶ τοῦτο χαρακτηρίσμα ἱκανόν, ἢ ἀλήθεια γεωγραφικῆ, αἱ συνεχεῖς οἰκοδομαὶ, καὶ τὰ ὁποῖα δανεῖζουσι μὲ 18, 19 καὶ 20 τοῖς 0|0 διὰ τῆς χειρὸς τοῦ δεῖνα ἐμπορίου, καὶ δεῖνα τοκογλύφου ὅστις σύρεται νυχθημερόν ἐφ' ἀμάξης ἰππηλατούσης.

Ἰδοὺ Γραφεῖα, ἢ Νοσοκομεῖα (α) μηρμυκιά πολυγράφων, πατζαβουρογράφων, κακογράφων, ὀρφανῶν νοῦ καὶ σκοποῦ καὶ χρηστότητος καὶ ἀληθείας, ζῶα μικρὰ μετὰ μεγάλων,

[α] Συμφέρον ἐνομίσαμεν νὰ ὀνομάσωμεν, τὰ λεγόμενα κατὰ τοὺς νερολικὸς κανόνας Γραφεῖα, Νοσοκομεῖα, καὶ ἄ.] διότι ὁ ἀσθενῶν κατὰ τὸν νοῦν ἀσθενεῖ καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν καὶ β'.] διότι παρατηροῦμεν ὅτι ὅλοι οἱ ἀναλφάβητοι ἔρχονται εἰς τὴν Πολ. Γραφτήρια, οὐχὶ διὰ νὰ ὑπηρετήσωσι, ἀλλὰ διὰ νὰ σουφρώσωσιν ἰηφηνικῶς τὰ 100, 200 καὶ ἐφεξῆς ἕως 700 νομίσματα, καὶ νὰ ἐξασκηθῶσι ἄρα οἱ τοιοῦτοι ἀσθενοῦν; τίς θέλει μᾶς εἰπεῖ ὄχι;

λογικὰ μετ' ἀλόγων, ἄξιοι μεθ' ἀναξίων, ἀσελγεῖς μεθ' ἀσέλγων, αἰμομίκται μετὰ ἠθικῶν, μέλισσαι μετὰ κηφήνων, ὄχλος βοηθῶν γραφῶν γραμματέων, πρώτων δευτέρων, πιθηκοσυμβούλων, ἄνευ ἀρχῆς, ἄνευ ἠθικῆς, — ὁ μὲν καλαμομελανοχαρτομαχεῖ, οἱ δὲ περιπατοῦσι καπνίζοντες καὶ ἀρχολογοῦντες εἰς τὴν αὐλὴν, ἄλλος ψάλλει μεγαλοφῶνως τοῦ Δαβὶδ τοὺς ὕμνους, ἄλλος ἀναγινώσκει τὴν κορίναν, ἄλλος κομποῤῥέμβεται, — ἄλλος προενοουσιᾶ ἀπὸ τὴν ἀμβροσίαν τῆς ἐσπερινῆς συναναστροφῆς, ἢ ἀπὸ τὰς ὄρχηστρικὰς παραστάσεις, (α) εἰς τὰς ὁποίας θὰ ὑπάγει καταβεβοτροχισμένους τὴν κεφαλὴν, ψυμιθιόμενος τὸ πρόσωπον, κατακαρφομένος τὸ σῆθος, κρεμασμένος μὲ πᾶγχρυσον ἄλυσσον ὠρολογίου καὶ μὲ λαμπρὸν μικροτηλεσκοπίον, διὰ τὴν ἐπίπλασον μυωπίαν του, κατὰ πεπαρμένους τὰς χεῖρας ἀπὸ δακτυλίδια παμποίκιλα, — καὶ αὖριον θέλει λέγει ὅτι τὰ 300 τὰ 500 τὰ 600 τὰ 700 νομίσματα κατὰ μῆνα δὲν τὸν ἀρκοῦσιν, ἢ μόλις ζῆ. — ἰδοὺ κηφηνικὴ κυψέλη! ἰδοὺ σκυθικὴ πολυτέλεια!

περὶ δὲ τοῦ στρατιωτικοῦ καὶ Ναυτικοῦ δὲν γίνεται ἡδὴ λόγος, διότι αὐτὸ ἐξέλιπε ἀπὸ τὴν πατρικὴν του ἐστίαν ὡς διόλου νὰ μὴν ὑπῆρχε ποῖα ἀθλιότης!

Ἄλλ' ἐνῶ τὰ ἐσωτερικὰ εἶναι τόσον πονηρὰ, τόσον ἄθλια, τόσον κακοῤῥόιζικα, τόσον ἀποτρόπαια, ποῖον ἄραγε εὐέλπιδα χαρακτηῖρα, δύνανται νὰ ἐμφαίνωσιν αἱ ἐξωτερικαὶ σχέσεις

[α] Ἐθνη θέλετε τὴν ἐλευθερίαν σας; μεταβάλλοντες τὰ καθεστῶτά σας μεταβάλλετε καὶ τὰ ἦθη σας. — Τὰ κερκῆσια καὶ τὰ θέατρα εἶναι τὰ παιγνίδια τῶν οὐτιδανῶν ἐκείνων ἐθνῶν, τὰ ὁποῖα χορεύου ἀκούοντα τὸν κρότον τῶν σιδήρων των, καὶ δίδου, ὅτι καὶ ἂν ἔχουν, μόνον διὰ νὰ χορεύσωσιν ὡς Ἀθηναῖοι! ἢ πρώτη σας ἄλυσαι εἶναι ἢ πρὸς τὰς ἡδονὰς ἀγάπη σας, διότι καθ' ἕθνος, τὸ ὅποιον κλίνει εὐκόλως εἰς τὰς ἡδονὰς, εὐκόλως καὶ ὑποδουλοῦται!

[Πλάτ.]

τοῦ πολιτικοῦ τούτου σώματος; ὅποτε οἱ Ἀρχηγοὶ αὐτοῦ κοιμῶνται ἀμέριμνοι εὐχαριστούμενοι εἰς τὸ δὸς ἡμῖν σήμερον· ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ὡς πότε ἄρά γε θὰ ὑπάρχη; ἀλλοῦ πληρώνουν πολυδαπάνους πρεσβείας, ἢ μᾶλλον καλλισεφάνους ἐξοστρακισμούς· ἀλλοῦ ἀναθέτουν ἢ ἐμπιστεύονται τὴν ἀξιοπρέπειαν ἔθνους ἐνδόξου, εἰς ἀνθρώπους ἱεροσύλους, κλεφτοχρεοκόπους, προδότας, αἰμομίκτας, πλαστογράφους, οὔτινες ὡς ἐκ τῆς αἰσχρᾶς καὶ διστραμμένης διαγωγῆς των ἦτον ἀδύνατον νὰ μὴν ὑποπέσουν εἰς μύρια ἐγκλήματα, εἰς πάμπολλα καὶ ἀνήκουστα κακουργήματα. — Ἐπειδὴ, πόσαι ἄνομοι αὐθαίρετοι καὶ ἀσιατικά ἐξορία δὲν ἔγιναν; καὶ μάλιστα ἐκ τῶν ἐξορισθέντων τινες μὲ προσωπικὴν ἰκανότητα, μὲ ἀμεμπτον διαγωγὴν, μὲ αἱματηρὰς εἰς τὸ ἔθνος ἐκδουλεύσεις, ἐξ ὧν ὁ εἰς ἔγινε παρανάλωμα τῆς δολοφονίας ἐν Βάρνη, — ἄλλοι τρέχουν ἔνθα καὶ ἔνθα ζητοῦντες ἰκανοποίησιν, καὶ πολλάκις ἀποβάλλονται ἀπὸ τὰ καταχθόνια τῆς ξενικῆς διαφθορᾶς αἴσχη! ἄνευ ἀκροάσεως οὐδεμιᾶς, ἄνευ οἴκτου καὶ εὐσπλαχνίας· πόσων καὶ πόσων ἄλλων δίκαια, δὲν διηρπάγησαν καὶ κατεληστεύθησαν βαρωνικῶς; καὶ ποία ἢ μέχρι τοῦδε ἰκανοποίησις; . . . παράπονα γοερὰ καὶ ὑψηλὰ μέχρι τοῦ οὐρανοῦ κοινοποιοῦνται ὁλονέν, » ἀλλὰ καὶ οὐκ ἦν φωνὴ καὶ οὐκ ἦν ἀκροάσις » ἐν ἄλλαις λέξεσι ἢ προϊσταμένη ἀρχὴ ἀποδέχεται τὰς ὕβρεις γενομένη αὐτῇ ὁ τύπος τῆς παρανομίας· — ὅποτε λέγω, ἢ ἐξωτερικῇ ὑπόληψι καταβεβηλοῦται εἰς χεῖρας δυσσεβεῖς ἀκαθάρτων ἀνθρωπαρίων, — ὅποτε ὀρμαθοὺς ὕβρεων ἔκτε τῶν ἐξωτερικῶν . . . καὶ γοερὰ καταστροφῆς παραζάλη κατασυρίζει ἀπὸ ὅλλα τὰ μέρη, καὶ ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ἀναγενῶνται πυριλεγέθη παράπονα ἐκ τε τῶν ἔσω μὴ δυναμένων νὰ τρέφουν διὰ τοῦ αἵματός των τὴν ἐργίαν καὶ τὴν ἀκόρεστον ἀπληστίαν τῶν ἀναριθμητῶν ὑπαλλήλων.

Οἱ δὲ κρατοῦντες ἀντὶ ἀναρβώτικα, ἢ προεξασφαλισκὰ μέσα, — ὅποια λέγω ἐν τοιαύταις περιπτώσεσι ἀπαιτεῖ ἢ φρόνησις πιστοῦ οἰκογενειάρχου, ἵνα μὴ ἐν ἀκαρεῖ, ἀποχαίτῃσιν οἱ ἐκτὸς τοῦ κράτους τὴν πατρίδα των, μὴ δυναμένοι νὰ ὑπομένουν τὰ ὅποια τοὺς προστρίβει ἢ ἀναξιώτης τῶν κυβερνούντων αἴσχη. — ἐκ δὲ τῶν ἔσω ἀνάψη νέα καταστροφῆς παραζάλη· καὶ τότε αἰτία εὐλογοφανῆ, νὰ ἐπιπέσῃ ὁ γειτονικός χεῖμαρρος (ὡς προέθετο) καὶ νὰ καταστρέψῃ πᾶν ὅ,τι προσαπεκτήθη διὰ τῶν τοσοῦτων καὶ τηλικούτων αἱματηρῶν θυσιῶν· τότε λέγω ἄς ψάλλωσιν οἱ κρατοῦντες τὸ, δεῦτε τελευταῖον ἀσπασμόν! — Καὶ, ὅμως ταῦτα πάντα γινώσκουσι, ἀλλὰ δὲν τ' ἀκούουσι, τοὺς τὰ λέγουσι καὶ διὰ τῶν ἐφημερίδων καὶ ἄλλως, ὑπόσχονται· καὶ κἀνὲν τούτων δὲν ἐκτελοῦσι, ἀλλὰ μαραίνουσι καὶ μαραίνονται, ἐλπίζοντες εἰς τὴν προστασίαν τῆς δεῖνα ἀρχῆς, ἣτις δυσπιστεῖ, καὶ δικαίως, νὰ ἀποφασίσῃ τι, καὶ ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν, καὶ ὡς πρὸς τὴν βελτίωσιν, διότι ἀπέναντι τῆς ἐλπίδος τῆς καὶ τῆς ἐλπίδος τῶν συνετοτέρων: βλέπει ὅτι κατεστράφησαν ῥιζηθὸν ὅσα σεπτὰ καὶ θεῖα ὑπεράρχιος ἀρχὴ τὴν ἐνώνει, μὲ τὸ ἔθνος ἐκεῖνο διὰ τοῦ ὁποίου τὴν ἀναγέννησιν ἐπρόσφερε μυριάδες Ἡρώων σφάγια· — ἐλπίζουσι ἀπὸ τὴν δεῖνα . . . ἣτις ἐπίσης δυσπιστεῖ, νὰ ἀποφασίσῃ ἐνόσω βλέπει τὰς φιλανθρώπους ἀρχάς της νὰ ἀναβάλλωνται ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς διαβολῆς καὶ τῆς συκοφαντίας τῶν Ἐνετιζόντων, — οἱ δὲ Ἐρετοθασσοκλήτορες, οὐχὶ μόνον δὲν δύνανται ν' ἀποφασίσωσι τι, ἀλλὰ καὶ ραδιουργοῦσι καὶ ἐπιβουλεύονται μέχρις αἵματος . . . περιμένοντες πρῶτον νὰ ἴδωσι τὰ σχέδια των τετελεσμένα, κατὰ τὸ ὅποιον προέθετο κακόβουλον καὶ ἔθνοκατάρατον σύνθημα, διὰ τῆς διασπορᾶς τῶν κακοδόξων βιβλίων, ἦτοι τοὺς λαοὺς ἀναβαπτισμένους! — ἀφ

ἐτέρου διὰ νὰ ἀποχαυνώσωσι ἢ μᾶλλον διὰ νὰ διαιρέσωσι, διαίρει καὶ . . . αὐτὸν τὸν ἀληθῶς κοῦφον καὶ χαῦνον λαόν, ὅστις ζητεῖ Σύνταγμα, ζητεῖ ἀνεξαρτησίαν τῆς θρησκείας, ζητεῖ νόμους θεμελιώδεις, χειροτονοῦσιν ἕκτε τῶν 30 ἐπισήμων Στρατηγῶν 5 ὑποστρατήγους, ἐν οἷς παρελείφθησαν καὶ πολλοὶ ἐπίσημοι καὶ κορυφαῖοι ἄνδρες! καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἀντεμείφθησαν ἐπίσης ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῶν 5 ἀνευ λόγου, ἢ δικαιοματῶς τινας.

Συγκεφαλαιουῦντες τὸν λόγον καὶ τὸ πολιτικὸν σῶμα, ὅπερ καθ' ὑπόθεσιν ἐξεικονίζομεν, χάριν τῆς ἰδίας ἡμῶν ἀσκήσεως δυνάμεθα νὰ ἐκφωνήσωμεν, μετὰ τοῦ ποιητοῦ, τὸ,

Ζεῦ πάτερ! ἀλλὰ σὺ ῥῶσαι ὑπ' ἡέρος Ἀχαιοῦς!

Ποίησον δ' αἶθρον! δὸς δ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι!

Οἱ διορισμοὶ καὶ ὁ Φίλος τοῦ Λαοῦ.

Ὅσον ἡ πρώτη Ἰανουαρίου ἦτον ἡμέρα λαμπρὰ καὶ χαρμόσυνος, ἡμέρα εἰς τὴν ὁποίαν οἱ δύο πρόμαχοι τῆς Πατρίδος Π. Μαυρομιχάλης καὶ Θ. Κολοκοτρώνης ἠξιώθησαν τὴν δικαίαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀντάμοιψιν τῶν αἱματηρῶν θυσιῶν των, ἄλλο τόσον ἡ 25. ἦτον ἡμέρα σκανδαλώδης καὶ ἀποτρόπαιος, ἡμέρα ὀμίγη καὶ δυσάρεστος, εἰς τὴν ὁποίαν σωρεία Πικαρῶν τε καὶ ξένων ἐπροβιάσθησαν παρ' ἀξίαν εἰς βαθμοὺς ἀνωτέρους, ἐν οἷς καὶ 5 Ἕλληνες ἐκ τῶν γενναίως ἀγωνισθέντων καὶ διακινδυνεύσαντων, εἰς τὸν κατὰ τῆς τυραννίας ἀγῶνα, μὲ βαθμὸν ὑποστρατήγου.

Ἐντεῦθεν ὡς ἀνάξιον τοῦ χαρακτῆρός μας, καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἐντίμως προβιάσθέντων Ἑλλήνων, θεωροῦμεν πάντα ἔπαινον ἐπίσης θεωροῦμεν ὡς παραβάτην τῆς συνειδήσεως, καὶ τῆς συνειδήσεως ἐκείνων οἵτινες ἢ ἀπὸ ἀβελοκακίαν προσβάλου τοὺς ἀξίως τιμηθέντας ἢ μερολυπτικῶ καὶ φατριαστικῶ πνεύματι, παρέλειψαν τὴν σύστασιν τῶν ἐντίμως ἀγωνισθέντων, οἵτινες κατὰ φυσικὸν λόγον ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς προσβολῆς.

Ἐπαναλαμβάνω, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ἐπαινέσωμεν ἀλλὰ νὰ ὑπερασπισθῶμεν τοὺς ἀναξίως προσβληθέντας διὰ τοῦ τύπου, ὡς μὴ ἐπισήμους, καὶ προσέτι τοὺς μὴ ἀναμνηθέντας εἰς τὸ παχυλὸν ὑπόμνημα ἢ ἀναμάσημα τοῦ Φίλου τοῦ Λαοῦ. ὅστις καίτοι ἀπαθῆς καὶ ἀμερόληπτος γίνεται ἀντικείμενον τῆς παρουσίας συζητήσεως.

Ὁ Φίλος τοῦ Λαοῦ ὄφειλε μεταξὺ τῶν προβληθέντων ὡς ὑποστρατηγῶν ἐν τῷ ἀρθ. . . . νὰ συμπαράλαβῃ καὶ λόγῳ δικαιοσύνης καὶ λόγῳ ἀμεροληψίας, καὶ λόγῳ πατριωτισμοῦ, τὸν Νικηταρᾶν, τὸν Βάσσιον τοὺς Μαυρομιχάλας Ἰωάννην καὶ Ἀντώνιον, οἵτινες ἐκληρονόμησαν τὰς λύπας 42. συγγενῶν των, τὸν Χατζῆ Πέτρον, τὸν Γενναῖον, τὸν Μαμούρη, τὸν Τζόκρη, τὸν Κολλιόπουλον, τὸν Δουβουνιώτην, (ἀρχηγὸν τῶν Τριζωνίων) καὶ τόσους ἄλλους τοὺς ὁποίους ἡ Ἀθηναῖ ἐθνικότητα μνημονεύει ἐν τῷ ἀρθ. 188.

Ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι ὁ Φίλος τοῦ Λαοῦ, λόγῳ πατριωτισμοῦ καὶ ἀμεροληψίας δὲν ἠδύνατο νὰ παραλείψῃ ἐν τῇ ἐκθέσει του τὸ σύμβολον τῆς στρατιωτικῆς δόξης τὸν Τουρκοφάγον Νικηταρᾶν, ὅστις ἔσπασε παντοῦ τρόπαια, παντοῦ νίκας τὰς ὁποίας ἐχειροκρότησεν ἢ φίλην Εὐρώπην, καὶ ὅλος ὁ Ἕλλ. λαός.

— Ἀν ἠδύνατο νὰ παραλείψῃ τὸν Λέοντα τῶν Ἄσπροποταμῶν Χατζῆ - Πέτρον, περὶ τῶν Ἡρωϊκῶν πράξεων τοῦ ὁποίου, ὁμολογεῖ τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἀνδρός, καὶ ὁ ἀκηλίδωτος αὐτοῦ βίος, ἃς ὁμολογήσωσι τὰ πράγματα καθ' ἑαυτὰ, καὶ οὐχὶ ἡμεῖς, ἃς ὁμολογήσωσι ἄλλοι καὶ τόποι καὶ ἄνθρωποι, ἃς ὁμολογήσῃ τὸ Νεόκαστρον, τὸ Μισολόγγι, ἡ μάχη τῆς Πέτρας ἥτις καὶ μόνη ἠδύνατο νὰ τῷ ἀξιώσῃ μυρίας ὑποστρατηγίας, ἢ ἃς μᾶς εἰπῇ ὁ Φίλος τοῦ Λαοῦ, ἢ καὶ αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις, ἂν ἡ μάχη αὕτη δὲν διέσωσε τὴν Βοιωτίαν;

Ὁ Φίλος τοῦ Λαοῦ, δὲν ἠδύνατο νὰ παραλείψῃ τὸν ἀτρόμητον Γενναῖον Κυλοκοτρώνην, ὅστις ἔλαβε παρὰ πάντων τὸ ἀδιαφιλονείκητον καὶ ἀναφαίρετον ἀριστεῖον ΓΕΝΝΑΪΟΣ! ὅστις εἰς τὴν πολιορκίαν Ἀθηνῶν παρὰ τοῦ Κρουταῆ, ἦτον ἡ ἀριστερὰ πτέρυξ τοῦ Καραϊσκού μὲ 2,300. ὅστις κατετρόμαξε τὸν Αἰγύπτιον εἰς διαφόρους μάχας, ἢ ἃς μᾶς εἰπῇ ὁ Φίλος τοῦ Λαοῦ, ἂν ὁ Γενναῖος δὲν παρευρέθη εἰς 20 περίπου ἐπισή-

μους μάχας; ἐξ ὧν καὶ εἰς τὰς περισσοτέρας ἠρίστευσε· δὲν ἡδύνατο λέγομεν, νὰ παραλείψῃ οὔτε ἄλλον τινὰ ἐκ τῶν ὄσων πρὸ ἀναφέραμεν, οὔτε ἐκ τῶν ὄσων προεμνημόνευσεν ἡ Ἀθηναῖ.

Ὁ Φίλος τοῦ Λαοῦ, δὲν ἡδύνατο ἐπὶ τέλους νὰ ἐπιφέρῃ στίγματατα ῥυπαρὰ εἰς τὸν τύπον, διὰ τοῦ ἀριθμοῦ του 102 καὶ νὰ ἐκφαυλήσῃ τὰ τρόπαια καὶ τὰς νίκας ἐνὸς τῶν ἐπισημῶν πρωταγωνιστῶν τῆς πατρίδος τοῦ Γερο - Ἰατρᾶκου, τοῦ ὁποίου τοὺς Ἡρωϊκοὺς θριάμβους ὁμολογεῖ ἅπαντα ἡ Πελοπόννησος καὶ ἡ Δυτικὴ Ἑλλάς, ὁμολογεῖ ἡ ἀδέκαστος ἱστορία, ἡ ἅς διαγράψῃ ὁ Φίλος τοῦ Λαοῦ τὰ ἀδιάγραπτα ἐν τῇ ἱστορίᾳ γράμματα.

Γιάσου Ἡρωα Γιατράκο

Εἰς τοὺς κάμπους κάμνεις τράκο.

Ὁ Φίλος τοῦ Λαοῦ σιωπῶν ἢ μᾶλλον ἀποδεχόμενος ἀφ' ἐνὸς τὸν προβιβασμὸν τοῦ Σκαρλάτου Σούτζου, τὸν ὁποῖον ἡ Ἀθηναῖ ἐθνικότερα ἀποδοκιμάζει, προσβάλλει ἄνδρα ἐπίσημον, ὡς μὴ φέροντα δῆθεν ἐπισημότητα ὁ προβιβασμὸς του, Ἄνδρα ὅστις οὐδένα οὐδέποτε ἠδίκησε, ἀπεναντίας, μάλιστα, ὠφέλησε καὶ ὠφελεῖ ὅλον ἐν τὴν ἀνθρωπότητα διὰ τῆς χειρουργικῆς του ἐπιστήμης, ἀμισθί, ὁ ἐνάρετος Γέρων, — ὅστις προετοίμασε τὴν κατὰ τῆς τυραννίας ἐπανάστασιν μὲ 9 μαθητὰς του χειρουργοῦς, μὲ 375 Κιβώτια πολεμεφοδίων, μὲ 700 ἰατρικῶν καὶ ἄλλων χρειδῶν τῆς χειρουργίας, — ἔτι δὲ καὶ μὲ ὄπλα, μὲ ἵππους, μὲ χρήματα, — ὅστις ἐστάθη τὸ Βάλσαμον τῶν ἐμφυλίων πολέμων καὶ πιστώτατος εἰς ὅλας τὰς κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεις ἀποστρεφόμενος τὸν φατριασμὸν καὶ τὴν ἰδιοτέλειαν, ἔχων πάντοτε κύριον θέμα, τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ δίκαιον τῆς πατρίδος!

Ἀθήνησι τῇ 5 Φεβρουαρίου 1841.

Παροράματα. — Σελ. 204 εὐθαλής, ἀκέρυκτον. — 205 ἀποκτείνουσα, τραγῳδοῦ, δίποδοι, θεράποντες. — 206 ἀνωτέρων. — Δοκηπίσοφοι, ἀπύγγειλαν, φιλολογικὴν. — 209 ἐξερευνητὰς. — 210 ἀρχιτέκτονας, πολλοί, οὐσης. — 212 τεχνιέντως. — 214 πωλεῖται.

Ὁ Ὑπεύθυνος Π. Δημητρίου.

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Κ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ.